Posebni otisk iz „Vjesnika kr. hrvatsko-slavonsko-dalmatinskoga zemaljskog arkiva“, XIX (1917), 282–303.

40. 985. 4° b.

Odnošaji medju goričkim grofovima i hrvatskim plemstvom u srednjem vijeku.

Gorički su grofovi bili ponudili obilatu pomoć Rudolfu, prvomu Habsburgovcu na rimskom kraljevskom prijestolju, kad je započeo, vodio i izvojevao boj nad češkim kraljem Přemyslom Otakarom II. *Gorički grof Albert II.* je kao saveznik rimskoga kralja oduzeo kralju Otakaru II. u mjesecu avgustu 1276. Kranjsku i Slovensku Marku, dakle zemlje, koje medjaše s Hrvatskom.[1]) I valjda s nakanom, da u svojim ratnim poduzećima i u osvojenju Kranjske i Slovenske Marke sebi osigura ledja od hrvatske strane, sklopio je grof Albert god. 1276. savez s *hrvatskim banom Joahimom* u svrhu medjusobne pomoći.[2]) Nakon pobjede kralja Rudolfa nad češkim kraljem Otakarom II. god. 1278. morao je Habsburgovac da se pokaže zahvalnim prema goričkim grofovima za ratnu pomoć, te je doista grofu Majnhardu podijelio Korušku i dao Kranjsku sa Slovenskom Markom u najam. Tako je gorički grof postao izravnim susjedom hrvatskoga plemstva te i nehotice morao da dodje s njim u veze. A te su veze imale da se učvrste rodbinskim vezama napose. Već je dne 6. junija 1286. došlo do prve ženidbene pogodbe. Gorički grof Albert II. je naime onoga dana u Devinu kod Trsta obećao svoju kćer Klaru dati za ženu slavonskomu vojvodi Andriji, kasnijem kralju hrvatskomu i ugarskomu.[3])

Potkraj 13. vijeka su gorički grofovi okretnom rodbinskom politikom kušali da raširе svoju političku moć na našem jugu. Stupili su u dodir s najuglednijim tadanjim hrvatskim rodovima: s *bribirskim knezovima* od plemena *Šubić*, s grofovima *Babonićima* i krčkim knezovima *Frankapanima*.

Gorički grofovi i hrvatski knezovi od plemena Šubić.

Medju bribirskim knezovima je potkraj 13. vijeka knez *Pavao I.* [1272. do 1312.], ban hrvatski ili primorski, osobito visoko pridigao moć svoga roda. Njegova su braća Juraj i Mladen I. vladali u Primorju i u dalmatinskim gradovima, a njegov sin Mladen II. postade godine 1311. knezom Zadra, Dalma-

[1]) Osw. Redlich, Rudolf von Habsburg, 272.

[2]) Regest u starom repertoriju (iz 16. vijeka) arkiva goričkih grofova, sada u Državnom arkivu u Beču (kodeks B 534, fol. 87): „Ain Pundtnuss von Joachim Wan in Windischen Lannden mit Graf Apricus (Albertus?) von Görcz, ainannter Hilf und Beystannd zu thuen.“

[3]) Smičiklas, Codex diplomaticus regni Croatiae, 6, 555, br. 472; Joppi, Documenti Goriziani, Archeografo Triestino, Nouva serie, 19, 267.

2, 10, 49.
353/19
INV. 030045109

cije i drugim banom Bosne. Pored Dubrovčana te bosanskih i srpskih vladara tražili su takodjer gorički grofovi naklonjenost mogućnoga bana Pavla I.[4]) Tomu je dokaz ženidbena pogodba, koju je dne 11. avgusta 1300. u dalmatinskom Solinu sklopio *gorički grof Henrik [II.]*, s privolom svoga oca Alberta [II.] i svoga brata Alberta [III.], i to po svojim zastupnicima Pankraciju iz Vipave [Pancratius de Vipico] i Ulriku, sinu Hugona iz Devina [Volricus filius Hugonis de Deuonio], s hrvatskim banom Pavlom [I.], njegovim bratom Jurjem i sinom Mladenom [II.]. Glavna točka pogodbe glasi: Bude li koji od spomenutih triju članova iz plemena Šubić imao u budućih šest godina zakonitu kćer, mora da je dade za ženu grofu Majnhardu, sinu goričkoga grofa Henrika [II.]. Bude li pako Henrik [II.] imao zakonitu kćer, mora je dati za ženu jednomu sinu bana Pavla [I.], kneza Jurja ili bana Mladena [II.]. Sklapanju te ženidbene pogodbe, koju su sva tri Šubića prisegom obećali vršiti, bili su medju drugima prisutni kao svjedoci: krbavski biskup Miroslav, ninski župan Vučeta, bribirski plemići Juraj, Marko i Grgur, počiteljski kastelan Obrad i Radoslav, protonotar bana Pavla [I.].[5])

Do same ženidbe medju bribirskim knezovima i goričkim grofovima nije valjda došlo; o tom bar nema izvora.

Gorički grofovi i grofovi Babonići.

Gorica je kao ime za naselje u jugoslavenskoj zemlji veoma rašireno. I mnogi se rodovi nazivlju tim imenom. Medju njima su najpoznatiji gorički grofovi. Njihov se rod od početka 12. vijeka dalje zove po mjestu, „que Sclavorum lingua vocatur Goriza".[6]) Drugi rod s prezimenom „iz Gorice", koji doduše nije toliko poznat pod tim imenom, a ipak se u svom prvom početku zove „de Gorichia", u srednjem je vijeku poznatiji pod imenom grofova iz *Vodice*, grofova *Babonića*, a od polovine 14. vijeka pa do svojega zadnjega člana, koji je umro god. 1897. pod imenom grofova *Blagajskih.*[7]) Zemljopisni položaj prvotne domovine te druge „goričke" obitelji medju Kranjskom i Bosnom s jedne strane, rijekom Savom i gorom Gvozdom s druge strane[8]) nehotice je vabio k tijesnim odnošajima sa susjedima na jugu i sjeveru, na istoku i zapadu. Nas ponajviše zanimaju odnošaji prema zapadu i sjevero-zapadu, smjerom prema slovenskoj zemlji, naročito s rodom goričkih grofova. Do dodira u tom smjeru imalo je doći već s razloga teritorijalne konfiguracije, jer znamo, da su ti hrvatski grofovi imali posjeda u jugo-istočnom dijelu današnje

---

[4]) Vj. Klaić, Povjest Hrvata, II/1, 4, 23.

[5]) Smičiklas, Codex diplomaticus regni Croatiae, 7, 394, br. 349.

[6]) Monumenta Germaniae historica, Diplomata, 2, 385, br. 402.

[7]) Monografiju o povijesti ovoga roda napisao je L. pl. Thallóczy, Die Geschichte der Grafen von Blagay, Jahrbuch der k. k. heraldischen Gesellschaft „Adler", Neue Folge, IV, 1894. (i posebe Wien 1898.); u madžarskom jeziku kao uvod k L. pl. Thallóczy i G. Barabás, Codex diplomaticus comitum de Blagay, Budapest 1897. (Monumenta Hungariae historica, Dipl., 28.)

[8]) U nekoj listini napuljskoga kralja Karla iz god. 1300. označene su u velikim potezima medje zemalja Babonića: „a Theotonia videlicet usque in Bosznam, et a fluuio Zaua usque ad montem Gazd" (Smičiklas, Cod. dipl., 7, 349).

Kranjske,[9]) koji je tada bio u crkvenom pogledu prijeporan medju oglejskom patrijaršijom i zagrebačkom biskupijom. U vrijeme hrvatskoga kralja Petra Kresimira IV. [1058.—1073.] je kraj oko Metlike pripadao politički Hrvatskoj, a zagrebačka biskupija je već za osnutka svoga god. 1091. imala vlast nad velikim dijelom jugo-istočne Dolenjske.[10]) Ipak je utjecaj zapada bio u tom kraju jači nego utjecaj istoka. Slovenske zemlje, koje su spadale pod rimsku državu, pritegnule su u svoju interesnu sferu kraj do Kupe i do Gorjanaca te ga politički pridružiše svome zaledju. Počela je infiltracija njemačke i ponijemčene gospode, koji su ondje sebi sagradili gradove i po njima se nazvali. Jedan izmedju njih stanovao je u *Mehovu*, zvao se *Hartvik*, a živio je oko godine 1162.[11]) U niz njegovih bližnjih nasljednika spadao bi onaj *Albert iz Mehova*, koji se spominje u patvorenoj listini ugarskoga kralja Mirka od godine 1200.[12]) Medju ostalim je u njoj slijedeće: u vrijeme hrvatsko-ugarskoga kralja *Bele III.* [1173.—1196.] stanovao je blizu vojvodine Slavonije njemački plemić po imenu Albert iz Mehova i napadao i uznemirivao medjašnje slavonske krajeve. Već je kralj Bela III. htio da pošalje na nj svoga sina Mirka, kad dodjoše k njemu poslanici *Stjepana, Nikolina sina.* Taj je Stjepan bio, priča se nadalje u listini, rimskoga porijetla, njegovi su predji bili grofovi Ursini i iz roda rimskih senatora. Budući, da su u njegovu rodu bili nastali sporovi, Stjepan je ostavio Rim i krenuo na put goričkomu grofu Hermanu u Korušku, koji mu je dao za ženu svoju kćer. Kad je začuo o prilikama na slavonskoj medji, zamolio je ugarskoga kralja, neka mu dopusti da vojuje s Albertom iz Mehova. Postigavši tu dozvolu diže se Stjepan na Alberta i pobijedi ga. Kralj Bela ga je za to nagradio davši mu svoj vlastiti grb i pokrajinu Vodicu.

Iz toga kratkoga izvatka je jasno, da je listina od god. 1200. u takovu obliku morala biti patvorena. Njezin tekst sačuvao nam se kao transumpt u nekoj listini kralja Maksimilijana II., izdanoj u Beču dne 7. novembra 1571., a bio je sastavljen takodjer tekar u 16. vijeku.[13]) Ipak je sastavljač — kako je Thallóczy dokazao na način veoma uvjerljiv, — radio po listini kralja Mirka, koja sadržaje po prilici slijedeće: Stjepan iz Gorice napao je njemačkoga plemića Alberta iz Mehova, koji je uznemirivao medjašnje slavonske krajeve, pobijedio ga i zato dobio od kralja zemlju Vodicu.[14])

Ostali sadržaj listine bijaše patvoren u genealogijske svrhe s očitom nakanom, proslaviti rod Blagajskih grofova i potražiti mu predje rimskoga imena.

Sada nastaje pitanje, jesu li odnošaji i *rodbinske veze Stjepanove sa goričkim grofovima* takodjer posve izmišljene. U prvi mah bismo rekli, da su izmišljene, jer je ime goričkoga grofa Hermana nemoguće: niti jedan od gospode

---

[9]) Listine kod Schumi-ja, Archiv für Heimatkunde, 1, 47, 62, i u Codex dipl. comitum de Blagay, CLXXXIV—CLXXXV.

[10]) F. pl. Šišić, Geschichte der Kroaten (Zagreb 1917), 1, 259, 349; Rački u Radu jugoslavenske akademije, 56, 130—136; Fr. Schumi, Archiv für Heimatkunde, 1, 49; Thallóczy, Die Geschichte der Grafen von Blagay, 5—16.

[11]) Jaksch, Monumenta historica ducatus Carinthiae, 3, 392.

[12]) Thallóczy — Barabás, Codex diplomaticus comitum de Blagay, 1—4; Smičiklas, Codex diplomaticus, 2, 359, br. 332.

[13]) Thallóczy, Die Geschichte der Grafen von Blagay, 4.

[14]) Thallóczy, o. c., 15.

*

vode Fridrika, grof Fridrik iz Vovbara [Vovbre, njem. Heunburg] u Koruškoj i Babonići počeše 24. junija 1308. opsijedati Slovenji Gradec i osvojiše ga u mjesecu juliju.[29]) Dne 16. avgusta bio je grof Ivan Babonić već u svom gradu Steničnjaku.[30]) Austrijska kronika Otokareva opisuje nam takodjer te dogadjaje :

„nâch sunwenden über aht tac
von Gurk der bischolf Heinrichen
und von Hiunburc grâf Friderichen
unde die Wabenigen
sach man vor Windischgretze ligen".[31])

Još prije nego je pao Slovenji Gradec u ruke udruženih opsjedatelja, bijaše sklopljen takodjer prvi mir. Dne 4. julija izmiriše se gorički grofovi Henrik i Albert s bratom kralja Henrika, vojvodom Otonom, te mu osim Višnje Gore povratiše sve, što mu za ovoga rata bijahu osvojili u Kranjskoj.[32]) Na taj su se način Babonići našli dosta osamljeni u nizu jakih protivnika Habsburgovcima na jugu. Morali su dakle nastojati, da se i oni sporazume s goričko-tirolskim grofovima, a to tim više, jer su se i Habsburgovci spremali, da sklope mir s češkim kraljem Henrikom. U ovoj svezi je, mislim, razumljiva ona listina, sastavljena u Steničnjaku dne 16. avgusta 1308., kojom je grof Ivan Babonić za se i za svoju braću, svake i druge prijatelje prepustio za uvijek sve posjede i očevu baštinu, štono ležahu u području goričko-tirolske grofije, goričkim grofovima Henriku [II.] i Albertu [III.] i njihovim baštinicima, i obvezao se prisegom, da radi toga ne će ni on ni njegova braća ili svaci nijednim načinom smetati goričkoj braći, pače će ih podupirati savjetom, pomoću i dubokom sklonošću, kako se dolikuje prema prijateljima i svacima.[33])

Slijedečih su godina Babonići vjerno stajali na strani goričkoga grofa *Henrika II.*, kad je preduzimao vojne na oglejske patrijarhe. U *Furlaniji* se skoro neprestano vojevalo, osobito otkad je postao patrijarhom *Ottobono de' Razzi* [1302.—1315.].[34]) Godine 1309. započeše najžešći bojevi; uz patrijarha bijahu furlanski gradovi, a goričkomu grofu pomagao je dio plemića. Ovi su takodjer sazvali furlansku stalešku skupštinu, tako zvani parlamenat, i pogadjali se s grofom Henrikom u svrhu, da dobije naslov i vlast generalnoga kapetana Furlanije. Da olakša provedenje svojih težnja, nagovori Henrik svoga svaka Ivana Babonića, da navali u Furlaniju. Babonić je dne 15. maja 1309. sa svojim hrvatskim vojnicima, koje su u Furlaniji zvali naprosto *Babonići* [cum magna gente, nomine Babaniz], navalio na selo Mortegliano [na jugu od Vidma] i prouzročio mnogo zla.[35])

---

[29]) Aelschker, Geschichte Kärntens, 1, 456.

[30]) Thallóczy, Die Geschichte der Grafen von Blagay, 153.

[31]) l. c., str. 1239, verz 95535—95539.

[32]) Aelschker, o. c., 457.

[33]) Thallóczy, o. c., 153.

[34]) G. B. Picotti, I Caminesi e la loro signoria in Treviso dal 1283 al 1312 (Livorno 1905), 177 sl.; Czoernig, Das Land Görz und Gradisca. 310; Traversa, Ottobono de' Razzi, l. c., 30.

[35]) Juliani canonici Civitatensis chronica (ed. Tambara, Rerum italicarum scriptores, 24, pars 14), 44.

Patrijarha se pred metežom u svojoj državi ugnuo u Piacenzu k papinskomu legatu. Medjutim je goričkí grof [od januara 1310. dalje][36]) vladao u Furlaniji kao generalni kapetan i združio se s mogućnim Trevizancem *Rizzardom de Camino*. Tek kad se je patrijarha povratio u Furlaniju, odrekao se goričkí grof Henrik sveze s Rizzardom, stupio ponovno na patrijarhinu stranu i s mačem u ruci pomagao mu svadjati Trevizanca, kojemu se pridružila mletačka država kao moćan saveznik.[37]) U proljeće 1310. opet su se stranke pograbile u koštac. Patrijarha i grof goričkí imadjahu opet uza se Ivana Babonića. Dne 19. maja 1310. došao je taj hrvatski velikaš s nekih 600 svojih „Babonića" [cum magna multitudine Babaniz, circa VI centos, ut dicebatur] u Furlaniju, i to u Cussignacco kod Vidma. Slijedećega dana združiše se Babonićevi vojnici s vojskom grofa Henrika i furlanskih pristaša, prijedjoše rijeku Tagliamento i udariše na vojsku Rizzarda de Camino, koja tada bijaše u Sacile. Ali budući da nijesu mogli prijeći rijeku Livenzu, okrenuše k gradu Valvasone, gdje učiniše mnogo šteta. Ni tu, ni proti Rizzardu nije združenim Babonićima, Goričanima i Furlanima bilo moguće da pravo uspiju, pa se okrenuše i udariše na Odorika iz Cucagne, veoma jakoga saveznika Rizzardova u Furlaniji, i došavši dne 4. junija pred njegove dvore Cucagnu stadoše opsijedati njegov grad Nebojse (kod Fojde-Faedis).

Kad je opsjednuta posada uvidjela, da se više ne može održati, zapusti dne 25. junija po noći zapaljenu tvrdjavu i uputi se u Cucagnu. No ni taj kraj nije mogao da se uzdrži pred navalom udružene vojske: i on pade za malo dana u njezine ruke.[38]) S tim su svršile ratne operacije u Furlaniji. Grof Babonić ostade sa svojim vojnicima u zemlji. Kad je 10. julija 1310. u Videm došlo poslanstvo kralja Henrika VII., koji tada bijaše na putu u Rim radi krunidbe, našlo je tu takodjer hrvatske Baboniće u društvu patrijarhe i goričkoga grofa. [Venismes (poslanici) a Friol a Otin (Udine, Videm) et là trouvasmes le patriache; estrit avec lui le conte de Gorice et le Babanique de Sclavonie a armes avec e patriarche].[39])

Ipak uza sve te dogadjaje god. 1310. nije još par godina došlo do pravoga mira medju goričkim grofom i oglejskim patrijarhom, Grof Ivan Babonić je morao još jednom doći u Furlaniju sa „Babonićima", da sa svojim ugledom i sa svojom vojskom pomogne goričkomu grofu postići od patrijarhe što povoljnije uvjete mira. Dne 10. oktobra 1313. došao je „illustris dominus Juan Babanich" sa svojim vojnicima pred Videm pustošeći i rušeći sela u okolici.[40]) Taj je grof sada posegnuo i u politički život Furlanije: na njegov zahtjev i s privolom goričkoga grofa morao je dne 12. novembra 1313. patrijarha Ottobono de' Razzi sazvati furlanski parlamenat u sjednicu 25. novem-

---

[36]) Joppi, Documenti Goriziani, Archeografo Triestino, Nuova serie, 13, 52.

[37]) Picotti, o. c, 180 sl.; Traversa, o. c., 1912, 33—34.

[38]) Juliani canonici Civitatensis chronica, l, c., 47; Memoriale di Odorico Notajo e Maestro in Pordenone (izdao Bianchi, Documenti per la storia del Friuli, 1, 37). — Prim. Traversa, l. c., 33—34; Picotti, l. c., 186—187 i Degani, Dei signori di Cucagna e delle famiglie nobili da essi derivate, note storiche (Udine 1895), str. 58.

[39]) Bonaini, Acta Henrici VII., 24.

[40]) Juliani canonici Civitatensis chronica, l. c., 48.

bra.[41]) Toga je dana gorički grof Henrik konačno sklopio veoma povoljan mir s oglejskim patrijarhom.[42])

Ali nije se taj hrvatski grof uplitao samo u odnošaje medju goričkim grofom i oglejskim crkvenim knezom, nego se osjećao njegov utjecaj i u drugim manjim pitanjima. Tako znamo, da je Lippus, sin Toskanca Teste, dne 29. januara 1314. potvrdio primitak 28 maraka oglejskih feniga u mletačkim grošima, koje je dao furlanski plemić Articus de Castello goričkomu grofu, kad se Lippus izmirio s Ivanom grofom Babonićem.[43])

Gorički grofovi i krčki knezovi Frankapani.

Krčki knezovi, kasnije nazvani Frankapani, bili su već u 13. vijeku, pored grofova Babonića, veoma mogućan i ugledan rod u hrvatskom kraljestvu. Njihov utjecaj i interesna sfera sezahu ne samo do granica hrvatske države, nego i preko njih, naročito u sjeverozapadnom pravcu. Glavna teritorijalna vlast Frankapana bijaše u hrvatskom Primorju i na otoku Krku, dakle u susjedstvu Istre i slovenske zemlje, pa bijaše samo pitanje vremena, kad će se politička moć Frankapana proširiti takodjer u tom smjeru. A tu su krčki knezovi i nehotice morali da dodju u odnošaje s jednim od najodličnijih rodova na slovenskom području u srednjem vijeku, s rodom, koji je po svojim posjedima u Istri bio i onako bližnji susjed Frankapana, s goričkim grofovima.

To se dogodilo prvi put na kraju 13. vijeka. Političkoj opoziciji, koja je god. 1292. medju Dunavom i Jadranom udružila štajersko, koruško i kranjsko plemstvo zajedno sa salzburškim nadbiskupom i oglejskim patrijarhom u jaku svezu proti mladoj habsburškoj vlasti u podunavskim i alpskim krajevima, pridružio se takodjer gorički grof Albert II.[44]) Bilo da je *Albert* tada htio osigurati zaledje proti Ugarskoj, bilo da je tražio protutežu oglejskomu patrijarhatu, sklopio je dne 25. novembra 1292. u goričkom gradu *svezu s krčkim knezom Ivanom* (III., 1266.—1292.). Ovaj se zajedno sa svojim bratom Leonardom (1279.—1308.) i sa svojim sinovima obvezao, da će pomagati goričkoga grofa Alberta i njegova sina Henrika (II.) proti svima, koji bi navalili na goričke grofove u Istri, Furlanskoj i na Krasu (in Ystria quam in Foroiulii et in Charsis), i ujedno potvrdio sve pogodbe, koje su do onda bile sklopljene medju goričkim grofovima i krčkim knezovima.[45])

Prvi krčki knez, koji je stupio odnosno htio stupiti s goričkim grofovima u uže rodbinske veze, bio je *Dujam III.* (1323.—1348.). Ne bijaše on bez djece, kako bi se moglo zaključiti na osnovu rodoslovnih studija Vjekoslava Klaića[46]) i M. Wertnera[47]), nego imadjaše kćer po imenu *Jelenu*. Iz listine, iz-

[41]) Ed. Traversa, Das friaulische Parlament, 31, op. 3.

[42]) Czoernig, Das Land Görz und Gradisca, 313.

[43]) Joppi, Documenti Goriziani, Archeografo Triestino, Nuova serie, 13, 77.

[44]) Alfons Dopsch, Ein antihabsburgischer Fürstenbund im Jahre 1292., Mitteilungen des Institutes für österreichische Geschichtsforschung, 22, 604 sl.

[45]) Joppi V., Documenti Goriziani, Archeografo Triestino, Nuova serie, 12, 75; Dopsch, l. c., 634; Thallóczy, Codex diplomaticus comitum de Frangepanibus, 29, broj 51 (Monumenta Hungariae historica, Dipl., 35).

[46]) Krčki knezovi Frankapani, 1, Zagreb 1901.

[47]) Jahrbuch der k. k. heraldischen Gesellschaft „Adler", Neue Folge, 4, 1894.

dane u Modrušu dne 9. februara 1338., vidi se, da je Dujam obećao dati Jelenu za ženu goričkomu grofu Albertu IV.[48]) Za miraz je imala dobiti 1000 maraka oglejskih feniga, isplativih u dva obroka, 500 maraka prigodom svadbe i ostalih 500 maraka najdalje godinu dana po svadbi. Za točnu isplatu tih svota postavi knez Dujam III. dva prisežnika, Jurja Devinskoga i viteza Dujma, suca na Rijeci. Ako knez ne bi u odredjeno vrijeme posve isplatio onih svota, morao bi zajedno s Jurjem iz Devina na poziv Albertov odmah poslati u Pušju Vas (Venzone, u Furlaniji) jednoga viteza sa četiri konjanika kao jamca, a jednako bi morao vitez Dujam iz Rijeke ili sam krenuti u Furlaniju ili poslati onamo čovjeka sa tri konjanika. Svi ti bi morali ostati u Pušjoj Vasi kao jamci sve dok knez Dujam ne bi platio sav miraz. Ako se to ne bi imalo dogoditi u dva mjeseca, morali bi spomenuti prisežnici dati goričkomu grofu zaloge, koji se primjereno mogu prodati. A ako se i to ne bi dogodilo, morao bi knez Dujam III. isplatiti goričkomu grofu, osim miraza, takodjer svu škodu, a za to mu morade jamčiti sa svim imetkom svojim i sa imetkom svojih prisežnika.

Nije poznato, da li je došlo do ženidbe goričkoga grofa Alberta IV. s krčkom kneginjom Jelenom. U drugim poznatim izvorima Jelena se ne spominje uopće, pa dakako ni kao žena goričkoga grofa. Poznato je pak, da se Albert IV. oženio godine 1353. s Katarinom, kćerju celjskoga grofa Fridrika I.[49])

U prvoj polovici 14. vijeka je u politici krčkih knezova sve jasnija tendencija da rašire svoju vlast i svoj utjecaj prema zapadu. Na istarskom poluotoku moralo je doći na svaki način *do dodira medju Frankapanima, Mlečanima, oglejskim patrijarhom i goričkim grofovima*, a ti su dodiri bili sad prijateljski sad neprijateljski. Od godine 1327. do 1331. se knez *Fridrik III.* sa svojim sinom *Bartulom VIII.* mnogo upliṭao u istarske prilike, sad kao saveznik sad kao protivnik oglejskoga patrijarhe Pagana della Torre. God. 1331. pomagao je Fridrik gradu Puli u borbi proti Mlečanima[50]) i prodro slijedeće godine u boju s oglejskim patrijarhom Paganom do pred zidine grada Vidma u Furlaniji.[51]) U isto vrijeme (god. 1331.) bio je Fridrik izabran načelnikom (potestatom) grada Milje u Istri, gdje je već njegov sin Bartul VIII. bio podnačelnikom.[52]) Čast potestata u Miljama bijaše, čini se, postala nasljednom u rodu Frankapana, jer je miljsko gradjanstvo dne 2. aprila 1350. izabralo svojim načelnikom kneza Stjepana I., sina Bartulova.[53])

Taj je knez *Stjepan I.* imao stupiti u uži rod s goričkim grofovima. Dne 17. oktobra 1352. izda njegov otac knez Bartul VIII. na Rijeci listinu, kojom

---

[48]) Prepis u kodeksu W 207 iz 14. vijeka u Državnom arkivu u Beču, fol. 32'—33. — Vidi prilog br. 1.

[49]) Czoernig, Das Land Görz und Gradisca, 550.

[50]) Ljubić, Listine o odnošajih izmedju južnog Slavenstva i mletačke republike 3, 442.

[51]) Czoernig, Das Land Görz und Gradisca, 320; G. Bianchi, Documenti per la storia del Friuli, 2, 633.

[52]) G. Bianchi, Documenti per la storia del Friuli, 2, 571; Vj. Klaić, o. c., 317.

[53]) Izv. listina u „Collezione Fabrizio" u Vidmu (Udine); regest u kod. R 80, fol. 87, Državnoga arkiva u Beču (Dominus Stephanus, quondam magnifici domini Bartholomei comitis Veglę, Possege et Modrussę, confirmatus fuit in potestatem Muglę per electionem populi Mugle).

javlja, da je gorički grof Majnhard (VII.) odlučio dati svoju kćer *Anu* za ženu njegovu sinu knezu Stjepanu (I.). Knez Bartul veli dalje, da će svojoj budućoj snahi dati 4000 maraka novih oglejskih feniga, i to 1500 maraka odmah kod zaruka kao jutreninu (Morgengab). Za tih 1500 maraka ima mu gorički grof u slijedeće dvije godine, računajući od budućega blagdana svetoga Martina (11. novembra) dalje, podijeliti posjede u Istri, na Krasu, u Furlaniji ili u Slovenskoj Marki, gdje ima pravo do ženidbe svoga sina postaviti glavara (capitaneum siue castellanum), koji ima do tada slušati njega, a od svadbe dalje goričkoga grofa i njegovu kćer. Da će sve tako izvršiti, postavi knez Bartul dva prisežnika, grofa Pavla iz Krupe i viteza Ulrika od Liechtensteina, koji su imali — za slučaj, da se spomenuti uvjeti ženidbene pogodbe ne bi izvršili — kad bi ih grof Majnhard pozvao — poslati viteza sa dvanaest konjanika u gostionu u Ljubljanu [in hosteriam in Laubacum] i tu ostati sve dotle, dok grof Bartul ne bi izvršio spomenutih uvjeta. Ako bi medjutim umro koji od prisežnika, ima knez Bartul u petnaest dana poslati grofu Majnhardu drugoga. Glede ostalih 2500 maraka, namjenjenih kao miraz, odredio je knez Bartul slijedeće: ako knez Stjepan umre prije svoje buduće žene Ane, dobit će onu svotu grofica Ana, a po njezinoj smrti novac se ima vratiti Frankapanima. Ako se pak dogodi, da Ana umre bez baštinika prije Stjepana, dobit će Frankapani novac natrag. Petnaest dana pred svadbom mora knez Bartul od svojih gradova, sela ili posjeda doznačiti grofu Majnhardu imanje u vrijednosti onih 2500 maraka, koje su namijenjene kao miraz.[54])

No knez Stjepan nije postao mužem grofice Ane. Po svoj prilici su utjecali politički interesi, što nije došlo do te ženidbe. Kad je godine 1356. buknuo rat medju hrvatsko-ugarskim kraljem Ljudevitom I. i mletačkom državom, bijahu na Ljudevitovoj strani pored drugih takodjer gospodar Padove Franjo Carrara i krčki knezovi. U toj svezi možemo razumjeti kasniju ženidbu kneza Stjepana s Katarinom, kćerkom padovanskoga gospodara Franje Carrara.[55]) Ipak nije s time zaspala misao rodbinske veze medju Goričanima, tim više što su i inače postojali prijateljski odnošaji medju ovim rodovima.[56]). Goričku je groficu Anu uzeo za ženu Stjepanov brat knez *Ivan V.* ili *Anž* (Hans), knez, koji je udario temelj svjetskoj slavi Frankapana. Ženidbena pogodba od godine 1352. ostade, kako moremo suditi iz kasnijih dogadjaja, na snazi, što se tiče njezinih pojedinih odredba, takodjer za ženidbe Stjepanova brata Ivana.

Odredbu pogodbe iz godine 1352. radi doznake Frankapanskih posjeda u vrijednosti od 2500 maraka izvršio je Anin muž Ivan, kad joj je god. 1364.

---

[54]) Prepis iz 14.—15. vijeka u kodeksu W 594. bečkoga Državnog arkiva (fol. 64—65'; kratak regest donosi i R. Coronini, Tentamen genealogico-chronologicum promovendae seriei comitum et rerum Goritiae, 205, 380.

[55]) Klaić, o c., 156, 170; M. Wertner. Jahrbuch der k. k. heraldischen Gesellschaft „Adler", Neue Folge, 1894, 20.

[56]) 29. maja 1354. obeća furlanski plemić Rizzardo iz Castella, da će pomagati goričkomu grofu Majnhardu proti svakomu „excepto tamen et excluso domino comite Bartolomeo et eius filiis et heredibus, comite Vegle, Modrusse, Umedoli(!) atque Sazche(!)." — Joppi, Documenti Goriziani, Archeografo Triestino, 16, str. 16.

dao kao zalog grad Ledenice i selo Grižane u Vinodolu.[57]) Jednako joj je krčki knez Ivan iste godine dao kao zalog za ostalu miraznu svotu, za onih 1500 maraka prije spomenutih, grad Hreljin, selo Lič, carinu pod gradom Hreljinom na moru, zvanu „Bucharts", te mlin i pilanu u dolini Žrnovnici kod Novoga.[58])

O mirazu grofice Ane čuvali su gorički grofovi u svojem arkivu, od koga nam je sačuvan repertorij u kodeksu B 534 u Državnom arkivu u Beču, još par listina. Iz jedne vidimo, da je krčki knez Ivan „poboljšao" svojoj ženi Ani miraz za 1000 forinti;[59]) iz druge, izdane 14. maja 1392. u Senju, vidimo, da je grofica Ana dobila od svoga skrbnika, biskupa Ivana s Krke u Koruškoj, neku svotu koja bijaše ostala u ime vijena u pokojnoga joj otca.[60])

U jednoj odredbi ženidbene pogodbe iz godine 1352. stoji, da gorički grof Majnhard (VII.) mora podijeliti krčkomu knezu posjede (vrijedne 1500 maraka mirazne svote) u Istri, na Krasu, u Furlaniji ili Slovenskoj Marki, gdje ima ovaj pravo do ženidbe svoga sina postaviti upravitelja, koji mora prije goričko-frankapanske svadbe pokoravati se Frankapanima, a po svadbi goričkomu grofu Majnhardu i grofici Ani. Jedan od tih posjeda bijaše grad *Schwarzeneck (Podgrad*, istočno od Trsta). Po svadbi grofice Ane morao se njegov upravitelj pokoravati goričkomu grofu Majnhardu, koji je godine 1360. zajedno sa svojim bratom Henrikom (III.) založio onaj grad grofu Pavlu iz Krupe[61]), a pred samu svoju smrt godine 1385. odlučio, da se schwarzenečki upravitelj ima po njegovoj smrti iznova pokoravati njegovu zetu, knezu krčkomu Ivanu, kojemu je namijenio pomenuti grad u ime miraza od 2000 maraka srebra.[62])

Iz 15. vijeka ima malo vijesti o medjusobnim odnošajima goričkih grofova i Frankapana. Sačuvane vijesti su kratke, pa se baš zbog toga ni ne mogu postaviti u uzročnu svezu s ostalim tadanjim historijskim dogadjajima. Sačuvale su nam se te vijesti u arkivu i u spomenutom repertoriju arkiva gori-

---

[57]) Regest iz 16. vijeka u kodeksu B 534 (fol. 196') u Državnom arkivu u Beču (Ain Vermächt oder Widerlegbrief von Graf Hannsen von Vegels auf Junckhfraw Anna geborn von Görcz sein Gemachel, vmb II^{M} vnnd V^{C} Marckh Aglayer mit Verweisung darum auf das Schloss Lädenicze in Vinodoler Gepiet, vnnd das Dorff Grixanne daselbs). Coronini, o. c., 206 (k god. 1370); Klaić, o. c., 324, op. 53.

[58]) Regest iz 16. vijeka u kodeksu B 534 (fol. 197) u Državnom arkivu u Beču (Ain Vermächt der Morgengab vmb XV^{c} Marckh Aglayer vnnd steet die Verweisung auf das Schloss Krelyn vnnd das Dorff Licz, vnnd den Zoll vnnder demselben Schloss am Mer, genannt Bucharts vnnd ain Mul vnnd Sag im Tal bei Newhaus gennant Xernofnicza).

[59]) Kodeks B 534 u Državnom arkivu u Beču, fol. 199': Ain Besserung Morgengab vmb I^{M} Guldin von Graf Johannsen von Vegel auf sein Gemachel Gräfin Anna, Graf Mainhardten von Görcz Tochter.

[60]) Izvorna listina i regest u kodeksu B 534 u Državnom arkivu u Beču. Usporedi Coronini, o. c., 206, 400; Klaić, o. c., 184.

[61]) Thallóczy-Barabás, Codex diplomaticus comitum de Blagay, CXC.

[62]) Regest u repertoriju arkiva goričkih grofova u Državnom arkivu u Beču (kodeks B 534, fol. 361'): Graf Mainhart von Görcz beuilcht seinem Pfleger zu Schwarczenegg nach seinem Abganng seinem Aiden, Graf Hannsen von Vegels vnnd Modrus mit bemelter Pfleg gehorsam zu sein, darauf Er In VIII. II.^{M} Mr.: β verweisen hab. – Coronini, o. c., 198, 398; Czoernig, o. c., 552, 554; Wertner, o. c., 21; Klaić, o. c., 182

*

čkih grofova (kodeks B 534 u Državnom arkivu u Beču), koji je nekada u svom potpunom stanju pružao bez sumnje mnogo više gradiva za povijest goričko-frankapanskih odnošaja.[63])

Da je tomu bilo tako, vidi se iz skupine akata, koji se odnose na neku epizodu iz povijesti odnošaja Goričana prema Frankapanima, a ti su akti sačuvani u Državnom arkivu u Beču (Görzer Akten, Fascikel 24. i 25.) i tvore donekle cjelovitost. Na osnovu toga gradiva napisani su slijedeći reci.

Medju najvjernijim pristašama hrvatsko-ugarskoga kralja *Matije Korvina* bio je *krčki knez Stjepan II.* (1416.—1481.).[64]) Kad se kralj Matija zakanio oženiti i kad je u tu svrhu spremao početkom godine 1476. sjajno poslanstvo, koje je imalo dovesti njegovu zaručnicu *Beatricu Aragonsku* iz Napulja u Ugarsku, bijahu pri tom takodjer kralju tako vjerni Frankapani. Članom poslanstva bijaše sin kneza Stjepana II., dvadesetitri-godišnji *knez Bernardin* (1453. do 1530.). Da mladi Frankapan može sjajnije nastupiti na aragonskom kraljevskom dvoru i na svadbenom putovanju, zamoliše knez Stjepan i knez Bernardin svoga strica[65]), *goričkoga grofa Leonarda* u Lienzu, da Bernardinu uzajmi za put u Napulj, pokrivalo sedla (satelhulfft), mač, vezir te drugu opremu i dragocjenosti.[66]) Grof Leonard je doista poslao te stvari, cijenjene 5000 ugarskih forinti, knez Bernardinu, koji se dne 2. avgusta 1476. obvezao, da će nakon povratka iz Napulja povratiti dragocjenosti ili da će platiti novcem, ako ih izgubi.[67])

U jeseni godine 1476. uputi se Beatrica s poslanstvom u svoju novu domovinu. Njezino je putovanje bilo veoma neprilično preko slovenskih zemalja. Kad je Beatrica stigla u kranjske gore, začula je, da na nju vrebaju turske čete. Poslanstvo se nije usudjivalo naprijed, dok se nije po glasnicima prije uvjerilo, da je putovanje sigurno. Kad je Beatrica došla u unutrašnjost pokrajine, vidjela je dosta tragova posljednjega pustošenja turskoga: garišta, posvuda još nepokopana trupla ubijenih, i često je aragonska kraljevna morala da prenoći ondje, gdje su malo pred tim imali Turci razapete svoje ša-

---

[63]) Regest u istom kodeksu B 354 fol. 224 i original listine (od god. 1439., dec 4, Belgrado) u Državnom arkivu bečkom. — Vidi prilog br. 6.

Kodeks B 534, fol. 220: Ain Quittung von Graf Johannsen von Frangepan zu Vegel, Modutsch vnnd Krabaten anstatt bemelts Kunig Maximilianen, aufgedachten von Görez, vmb 400 Gulden (1494.).

Insimili noch vmb 200 Gulden (1494).

Insimili noch vmb 200 Gulden (1494).

[64]) Klaić, 243 sl

[65]) Poslednji gorički grof Leonard i ako nije baš stric kneza Bernardina, ipak je rodbinska sveza takva, da je gorički grof po svom ocu Henriku IV., koji je imao u prvom braku za ženu Katarinu groficu celjsku, u drugom pak braku kćer Nikole Gorjanskoga, te po svojoj tetki Ani, ženi Bernardinovoga pradjeda Ivana IV. bio u rodu s Frankapanima.

[66]) Zapisnik dragocjenosti u Državnom arkivu u Beču, Görzer Akten, fasc. 25. od. 12, br. 5.— Vidi prilog br. 7.

[67]) Original u Državnom arkivu u Beču; prepis isto tamo, Görzer Akten, fasc. 24, 4, br. 13. — Prilog br. 8.

Prim. Klaić, o. c.; Wilhelm Fraknói, Mathias Corvinus, König von Ungarn, str. 183,

[68]) W. Fraknói, o. c., str. 183.

tore. Tek kad je stigla do Drave i preko nje, disala je lakše. Dne 10. decembra ugledaše se zarućnici prvi put.[68])

Izvještaj o tom putovanju Beatrice preko slovenskih zemalja napisao je ugarski povjesničar Anton Bonfinius (umro godine 1502.).[69])

Nije isključeno, da se to nesigurno svadbeno putovanje lijepe aragonske kraljevne preko slovenskih zemalja na dvor kralja „Matjaža" utisnulo tako duboko u pamet slovenskom narodu, da je pripomoglo k postanku njegove narodne pjesme:

„Se kralj Matjaž oženil je,
Z' Alenčico zaročil se,
Prelépo mlado deklico,
Kraljico ljubo vogersko'." [70])

Epilogom i odjekom svadbenoga putovanja kraljevne Beatrice su u povijesti goričko-frankapanskih odnošaja dugotrajna pogadjanja medju grofovskim rodovima radi onih dragocjenosti, koje je gorički grof Leonard uzajmio Frankapanima, kada se Bernardin spremao na put u Napulj.

Gorički grof je neprestano opominjao knezove Frankapane, da mu već ipak jednom vrate uzajmljene dragocjenosti. No Frankapani su se samo izgovarali. Tako piše knez Stjepan dne 15. aprila 1478. iz Grobnika goričkomu glavaru Ivanu Schwabu, da će njegov sin Bernardin po svetom Jurju sam donijeti natrag uzajmljene dragocjenosti, jer da se u ova čudna vremena ne usudjuje nikome ih povjeriti.[71]) No Jurjevo je godine 1478. davno minulo, a gorički grof nije dobio svojih stvari. Opet piše Frankapanu i knez Bernardin odgovori dne 12. junija 1479. iz Modruša, da će naskoro po svom slugi poslati uzajmljene dragocjenosti.[72]) Uza sva ta obećanja knez Bernardin nije se požurio s povratkom posudjenih stvari. Napokon mu se gorički grof zagrozi, da će pitanje iznijeti pred kralja Matiju, ako knez Bernardin ne dodje radi toga posla u četrnaest dana u Goricu, a u tu svrhu će njemu i njegovim pratiocima poslati popratni list (salvus conductus).[73]) I koncept toga popratnoga lista, izdanoga dne 24. oktobra 1486. od goričkoga grofa Leonarda na ime kneza Bernardina i njegove pratnje za vrijeme od 20 dana u svrhu putovanja u Goričku i natrag, sačuvao nam se u Državnom arkivu bečkom.[74]) Budući da sve to nije ništa pomoglo, konačno se grof Leonard obratio na kralja Matiju pritužujući se, da mu Frankapan još nije povratio dragocjenosti posudjenih prigodom Beatricine svadbe, i moleći, da utječe na Bernardina, da mu ih napokon povrati.[75]) To nije Bernardinu bilo drago. O pismima grofa Leonarda kralju Matiji doznao je iz ustiju glasnika, koji je k njemu došao od goričkoga grofa. Zato pisa knez Bernardin dne 16. marta 1489. goričkomu

---

[69]) Rerum Vngaricarum decades quatuor cum dimidia (ed. Basileae 1568), str. 607

[70]) Karol Štrekelj, Slovenske narodne pesmi, 1, str. 6 (redakcija Kranjske Čbelice. 4, 86).

[71]) Prepis u Državnom arkivu u Beču, Görzer Akten, fasc. 24, 4, br. 14. a i b.

[72]) Original na papiru isto tamo, Görzer Akten, fasc. 25, 16, br. 3.

[73]) Original na papiru isto tamo, Görzer Akten, fasc. 24, 4, br. 32a.

[74]) Görzer Akten, fasc. 24, 4, br. 17.

[75]) Koncepti na papiru isto tamo, Görzer Akten, fasc. 24, 4, br. 33; fasc. 25, 16, broj 13.

grofu, da mu se čini, da nije bilo potrebno pisati radi onih dragocjenosti ugarskomu kralju, tim više što je nedavno o tomu govorio s goričkim grofom; uzajmljene stvari će poslati, netom se povrati osoba, koju je za to odredio.[76]) Nije nam poznato, da li je gorički grof dobio svoje tako dugo iščekivane dragocjenosti, jer s pismom kneza Bernardina od godine 1489. svršava gradivo bečkoga Državnoga arkiva, koje se odnosi na to pitanje.

Gorički grofovi i grofovi od Krupe i Krbave.

Financijalna uprava u srednjem vijeku bijaše slabo uredjena. Kad tadanjoj zemaljskoj ili zemljišnoj gospodi nisu dostajali izravni prihodi, zalagali su primjerene dijelove svojih državina ili druge dohotke. Tako su radili i gorički grofovi. Taj je rod morao, da sebi tako pomogne, jer je uvijek bio zapleten u vojne ili sporove i zato je uvijek trebao mnogo novaca. Sredinom 14. vijeka se nizao rat za ratom; godine 1340. započe ratovanje goričkih grofova s oglejskim patrijarhom Bertrandom, godine 1344. zaplete se grof Albert IV. radi posjeda u Istri u vojnu s mletačkom državom, godine 1348.—1350. vojevahu sva tri gorička grofa Albert IV., Majnhard VII. i Henrik III. s oglejskim patriarhom Bertrandom. Kad je Luksenburžanin Karlo IV. u Tirolu ratovao s bavarskim vojvodom, pomagahu Karlu kao saveznici gorički grofovi Majnhard VII. i Henrik III.[77])

Svi ti i drugi slični ratni dogadjaji stajali su goričke grofove mnogo novaca. Dobivali su ga tako, da su za stanovite svote zalagali dijelove svojih posjeda. Medju mnogima, koji su goričkim grofovima polovinom 14. vijeka na takav način posudjivali novac, bijahu takodjer članovi dvaju hrvatskih rodova: *grofovi od Krupe i Krbavski grofovi Kurjakovići.*

Glede prvih imamo prvu vijest od godine 1343. Dne 15. junija javlja gorički grof Henrik (III.) za sebe, svoga brata grofa Majnharda (VII.) i za baštinike svoje i njegove, da je svome stricu grofu *Dioniziju iz Krupe*, sinu slavonskoga vojvode Stjepana, i njegovu bratu, grofu Pavlu, založio za 1720 forinti grad *Podgrad* na Krasu (vest *Schwarczeneck* auf dem Charst, — istočno od Trsta) s prihodima, mitnicom i sa kmetskim posjedima, koji pripadaju k onomu gradu, i to pet u selu „Prandorf", četiri u selu Pregarje (Pärger), jedan u selu Ritomeče (?, Röten), devet u selu Zabiče (Säpsach), četiri u selu Povir (Pobier), dva u selu Brgudac (Gergodicz) i dva u selu Račiče (Räczicz),[78]) pod uvjetom, da im grofovi iz Krupe moraju povratiti grad, netom im bude povraćena uzajmljena svota novca, i s dozvolom da grofovi iz Krupe mogu u slučaju smrti prenesti svoja prava na koga hoće.[79]) Dug Goričana prema grofovima iz Krupe je slijedeće godine povišen za 50 maraka šilinga, kad im je gorički grof Henrik (III.) dne 21. junija 1344. dozvolio, da smiju onoliku svotu potrošiti za neke zidarske radnje na gradu Podgradu.[80])

---

[76]) Državni arkiv u Beču, Görzer Akten, fasc. 24, 4, br. 22.

[77]) Czoernig, Das Land Görz und Gradisca, 544—545.

[78]) Sva ta sela treba tražiti u okolici Podgrada, istočno od Trsta, blizu današnje goričko-istarske pokrajinske medje.

[79]) Original u Državnom arkivu u Beču; prepis iz 18. vijeka u kodeksu W 43' fol. 219—220 i regest u kodeksu B 534 fol. 94 isto tamo. — Prilog br. 2.

[80]) Original u Državnom arkivu u Beču i regest u kodeksu B 534 fol. 94' isto tamo. — Prilog br. 3.

Sav kompleks zemljišta i sela, sa središtem Podgradom (Schwarzenegg), ostade dosta dugo založen grofovima iz Krupe. Pače se jošte povećao, kad je dne 21. januara godine 1359. gorički grof Majnhard VII. svomu stricu, grofu Pavlu, založio selo *Rodik* (Rodnichk auf dem Charst), koje leži zapadno od grada, odredivši, da mora istodobno otkupiti selo Rodik, kad bude otkupio grad Podgrad.[81]) Za taj slučaj obvezao se dne 6. maja 1360. grof Pavao zajedno sa svojom ženom Katarinom, da će za 424 maraka mletačkih feniga povratiti Podgrad sa svima, što k njemu spada, netom ga pozovu gorički grofovi Majnhard i Henrik.[82])

Rekli smo, da pored grofova iz Krupe takodjer *krbavski knezovi Kurjakovići* spadaju medju one hrvatske rodove, koji su posudjivali novac goričkim grofovima. Samo nam je jedna listina poznata, koja prikazuje takove odnošaje medju Goričanima i Kurjakovićima. Izdana je dne 12. decembra 1358. u gradu Castellutu u Furlaniji. Njome javlja grof Juraj, sin grofa Grgura iz Krbave, da je njemu i njegovoj ženi Elizabeti gorički grof Majnhard (VII.) za sebe i za svoga brata grofa Henrika (III.) založio za 3000 cekina ili ugarskih forinti grad *Raspor* (istočno od Buzeta) s posjedima u selima „Newsêcz", Lanišće (Harlant), „Pruch", Trstenik (Rorwach), Raspor (Ratsdorf), Brest (Briezst), Vodice (Bodicz), Brgudac (Bergodicz), Praproče (Prapratschach), Klenovšćak (Clunischach), selu pod gradom Rasporom (Ratspurch) i posjede u Munama (Müen), koje gorički grof bijaše založio Petru iz Svinca (Eberstein, u Koruškoj). Medju uvjetima, pod kojima je grof Juraj iz Krbave dobio ove posjede u zalog, spomena je vrijedan onaj, da krbavski grofovi ne smiju u slučaju vojne medju Mlečanima i goričkim grofovima slati nikakovu pomoć iz toga grada ni jednoj ni drugoj ratnoj stranci.[83])

PRILOZI.

Br. 1. *1338, februara 9., Modruš.*

Krčki knez Dujam (III.) obeća, da će dati svoju kćer Jelenu za ženu goričkomu grofu Albertu (IV.), te nabraja načine i uvjete, pod kojima valja isplatiti Jeleni miraz.

Nos Doymus comes Vegle et Modrusse et Posage presentibus publice profitemur et constare volumus vniuersis presentem paginam inspecturis, quod nos deliberato animo ac bona voluntate promisimus et iurauimus ad sancta dei ewangelia filiam nostram predilectam Helenam tradere seu copulare matrimonialiter pro vxore legitima magnifico viro domino Alberto comiti Goricie et insuper promisimus et dare tenemur filie nostre predicte pro dote ac suo marito comiti Alberto mille marcas Aquilegensium solidorum. Quam quidem pecuniam ipsis persoluere tenemur in terminis infra scriptis, videlicet quando antedictus comes Albertus filiam nostram prefatam recipiet et ad domum suam ducendo, tunc tenebimur ipsis dare et persoluere marcas Aquilegensium soli-

---

[81]) Prepis u kodeksu W 594, fol. 52'—53 Državnoga arkiva u Beču. — Prilog br. 5.

[82]) Thallóczy-Barabás, Codex diplomaticus comitum de Blagay, CXC.

[83]) Prepis u kodeksu W 594, fol. 54—54', Državnoga arkiva u Beču. — Prilog broj 4.

dorum quingentas, residuas vero marcas quingentas tenebimur ipsis dare et persoluere a tempore nupciarum celebratarum postmodum infra vnum annum immediate subsequentem. Pro huiusmodi autem persolucione per nos ipsis plene et integre facienda in terminis ambobus prescriptis obligauimus *[fol. 33.]* fideiussorie nobilem virum dominum Georium de Duyno et honorabilem virum dominum Doymum militem simul iudicem de Fluminibus in sancto Vito, qui una nobiscum indiuisim at inseparabiliter ab vno ad alterum compromiserunt, quod, si contingeret, nos predicte pecunie solucionem in parte uel in toto negligare in terminis prescriptis siue altero eorum quocumque, ex tunc nos et dominus Georius predictus, amoniti et requisiti per dominum Albertum generum et filium nostrum prefatum comitem Goricie, omni dilacione postposita, mittere debemus et ponere quilibet nostrum vnum militem honestum cum quatuor equis ad obstagium in terram Venczoni in Foro Julii. Et cum illis debet dominus Doymus miles prefatus similiter requisitus per eundem comitem personaliter ibidem intrare aut loco sui mittere alium ydoneum virum cum tribus equis et hii omnes debent stare et permanere in predicta terra Venczoni sub nomine, iure et consuetudine obstagii in expensis ipsis aput aliquem publicum hospitem, non inde recessuri, donec de predicta pecunia in termino, quo requisiti fuerimus, filie nostre prefate et suo marito fuerit plene et integre satisfactum. Et si contingeret, personas prescriptas stare seu permanere in publico obstagio usque ad duos menses, nec adhuc duobus mensibus transactis prescripte pecunie persolucio foret subsecuta, ex tunc tenentur fideiussores nominati, videlicet dominus Georius necnon dominus Doymus dare et assignare antedicto genero nostro et sue consorti filie nostre dilecte aut ipsorum certo nuncio sine dilacione pignera bona et sufficiencia, que pro predicta pecunia nondum persoluta bene ac libere vendi possunt in foro publico vsque ad plenam et integram ipsius pecunie persolucionem, Si uero contingeret, quod nec pecunia persolueretur suo tempore congruo, ut pretactum est, nec eciam fideiussores nominati pro ipsius satisfaccione pignera sufficiencia assignarent, quod absit, extunc omne dampnum, quod antedictus comes Albertus ex huiusmodi persolucionis obmissione uel negligencia incresceret, quocumque modo vel forma quod attestare vel aprobare posset, verbis suis simplicibus, quibus credere debemus sub fide manuali absque iuramento vel alia attestacione, id ipsum sibi de hoc plene satisfacere sine rigore iusticie seu iudicii usque ad integram tam capitalis quam dampni persolutionem. Nichilominus antedictus comes Albertus gener noster et consors sua, nata nostra predilecta, et ipsorum heredes debent hec omnia promissa, ut prescripta sunt, tenere ac habere in nobis et nostris fideiussoribus sepedictis et in omnibus tam nostris quam dictorum fideiussorum possessionibus et rebus mobilibus seu immobilibus, habitis et habendis, quousque ipsis de omnibus prescriptis et promissis fuerit integre satisfactum. In cuius rei testimonium euidens et roboris firmamentum has patentes litteras scribi fecimus ipsasque tam nostri quam fideiussorum nostrorum predictorum pendencium sigillorum munimine firmius roborari. Actum et datum in Modrusso anno ab incarnacione domini millesimo trecentesimo tricesimo octauo, die nono mensis Februarii.

Prepis iz 14. vijeka u kodeksu W 207, fol. 32'—33 (Chartular der Grafen von Görz-Tirol, 1225—1340) Državnoga arkiva u Beču.

Br. 2. *1343, juna 15., Gorica.*

Goričkí grof Henrik (III.) javlja, da je založio za 1720 forinti pod navedenim uvjetima za se i za svoga brata grofa Majnharda (VII.) te nasljednike svomu stricu grofu Dioniziju od Krupe i njegovu bratu grofu Pavlu grad Schwarzenegg (Podgrad) s pripadnostima.

Wir Heinrich, graue ze Goercz vnd Tyrol, vogt der gotsheuser Aglay, Trienden vnd Brichsen, vergehen fuer vnsern liben bruoder Maynharten, grauen daselben, fuer vns vnd alle vnser paider erben vnd tuon chunt allen den, die disen brief ansehent, hoerent oder lesent, daz wir vmb sibenczehenhundert vnd czwainczich guldein, die vns vnser liber oeheim graf Dyonis von der Crupp, sun weilent herczog Stephans Windischer land, fuer sich vnd seinen bruoder grauen Paul in guoten trewen vnd in lib gelihen hat, vnd dieselben guldein wir gar vnd gaenczleich von im enpfangen haben, wir mit wol bedahtem muote reht vnd redlich vnd vnuersprochenlich den vorgenanden vnsern liben oeheim grauen Dyoniss vnd Pauln vnd ir paider erben versaczt vnd ingeantwurt haben vnser vest Swarczenek auf dem Charst mit de[n guote]n[a], vrbar vnd besezzen huoben, die hernach geschriben stent, des ersten fuenfczehen huoben, die zuo derselben vest Swarczenek gehoerent, vnd die maut da[cz Cacz]icz[a], die man nimt an vnserer vrauen tag der geburt, darnach cze Prandorf fuenf huoben, dacz Paerger vier huoben, cze Roeten ain huob, cze Taett[er .... huob]en[a], dacz Saepsach neun huoben, dacz Pobier vier huoben, daz dorf Bergodicz vnd dacz Raeczicz zwo huoben, die alle geraitet sint an[. . .]ofen[a] mègen nach guotem werd vnd gelte vmb fuenf vnd sibenczich march, mit sogetanen geluebden vnd taidingen, daz die vorgenanden [. . .][a] grauen Dyonis vnd Paul die veste Swarczenek vnd dev vorgeschriben guot vnd vrbar mit allen rehten vnd mit aller gewonhait, gesuocht v[nd vngesuo]cht[a] inne haben, nueczen vnd niezzen vnd gewonleichen czins innemen suelen vnd enpfahen, vnd swaz si des innement an iren vrumen legen m[. . .]lahend[a] von dem vorgeschriben haubtguot, alle die weil vnd zeit, vnd wir sei des vorgeschriben haubtguotes niht gaenczleich gewert haben vnd swan [. . .][a] vnd welhes iares vnser vorgenander bruoder graf Maynhart, wir oder vnser erben vnd nachchomen die oftgenanden vnser oeheim grauen Dyonis vn[d Pa]uln[a] oder ir erben ermanen mit den vorgeschriben sibenczehenhundert vnd czwainczih guldein, so suelen si vns die vest Swarczenek mit den vor[gena]nden[a] guoten vnd vrbar wider antwurten ledichleich an alle widerred. Auch des got niht welle, ob der oftgenanden vnsrer oeheim grauen Dyonis vnd Paul niht waeren, so muegen si irev reht an der oftgenanden vest, guoten vnd vrbar lazzen vnd schaffen nach irm willen, swen si wellent nach sel vnd leib mit denselben rehten, als si sei von vns innehabent. Vnd loben sei daran ze schirmen vnd ze vertreten vor aller ansprach nach landes reht. Vnd darveber ze ainem vrchuend vnd ze ainer staetichait geben wir graf Heinrich fuer vnsern vorgenanden brueder grauen Mainhart, fuer vns, vnser paider erben vnd nachchomen den oftgenanden vnsern oeheim vnd irn erben dise hantfest mit vnserm anhangenden insigel versigelt vnd vervestent. Des sint geczeug vnser getrewen Fridreich von Volchen-

a) Iskvareno mjesto.

marcht, Marquart von Lawant, Marquart von Newenhaus die riter, Woeluil, Heinrich vnd Alber von Goercz, Oswald pfarrer von sand Stephan vnser schreiber vnd ander erber leut. Vnd ist daz geschehen vnd der brief geben cze Goercz, do von Christes geburt ergangen waren tausent dreuhundert iar, darnach in dem dreivndvierczigisten iar an sand Veides tag.

Original na pergameni (29 × 41 cm) s jednim visećim, sada otrgnutim pećatom u Državnom arkivu u Beču (A). — Prepis iz 18. vijeka u kodeksu W 43, fol. 219—220 (P. Antonius Steyerer, Collectanea historica Austriaca) isto tamo (B). — Regest iz 16. vijeka u kodeksu B 534, fol. 94 (Repertorium über das Archiv der alten Grafen von Görz) isto tamo.

Br. 3. *1344, juna 21, Gorica.*

Gorički grof Henrik (III.) dozvoli grofovima Dioniziju i Pavlu od Krupe, da upotrebe 50 maraka šilinga za zidarske radnje u gradu Schwarzeneggu (Podgradu) te da taj iznos pribroje u izpravi iz god. 1343. jun. 15. Gorica (br. 2) spomenutoj založnoj svoti.

Wir Heinrich, graf ze Goercz vnd ze Tyrol, veriehen mit disem offem brief fuer vns vnd vnsern lieben pruoder, graf Meinhart, vnd tuon chunt allen den, die in ansehent, lesent oder hoerent lesen, daz vnser lieber oeheim, graf Dyonisius vnd graf Paul, suen weilent herczog Stephans Windischer land, auf vnser vest Swarczenek uerpawen sullen mit vnserem willen vnd gescheft fuenfczig march schilling auf sogetan paw, daz sich eruindet, daz fuemfczich march wol wert ist. Dazselb gelt wir fur vnsern lieben pruoder, graf Meinhart, fuer vns vnd vnser erben vns verpinten ze gelten vnd ze geben vnseren vorgenanten oheimen vnd iren erben vnd haben si des beweist auf vnser vest ze Swarczenek in der weis, daz wir di vorgenante vest von in nicht losen suellen, wir haben sei dann der egenanten fuenfczich march genczichleich gewert vnd gericht. Des geben wir in disen brief ze einem vrchuend mit vnserem anhangenden insigel. Der geben ist ze Goercz, do von Christs geburt ergangen waren tausent vnd drewhundert jar vnd darnach in dem vier vnd vierczigistem jar des mentags nach sand Veyds tag.

Original na pergameni (16 × 28 cm) s jednim visećim, sada otrgnutim pećatom u Državnom arkivu u Beču. — Regest iz 16. vijeka u kodeksu B 534, fol. 64 (Repertorium über das Archiv der alten Grafen von Görz) isto tamo.

Br. 4. *1358, decembra 12., Castelluto.*

Krbavski grof Juraj, sin grofa Grgura, javlja, da su njemu i njegovoj ženi Elizabeti založili gorički grofovi Majnhard (VII.) i Henrik (III.) pod navedenim uvjetima za 3000 cekina grad Raspor s pripadnostima.

Nos comes Georius natus magnifici et potentis viri comitis Gregorii de Curbauia vniversis et singulis presentes literas inspecturis publice profitemur

et facimus fore notum, quod cum magnificus et potens vir dominus comes Meinhardus Goricie et Tyrolis pro se et fratre suo comite Heinrico et eorum heredibus nobis et uxori nostre Elizabete nostrisque heredibus inpingnorauerit et nomine pignoris obligauerit castrum suum Ratspurch vna cum bonis, que habebat in villis infrascriptis, primo in villa Newsêcz, in villa Harlant, in villa Pruoch, in villa Rorwach, in villa Ratsdorf, in villa Briezst, in villa Bodicz, in villa Bergodicz, in villa Prapratschach, in villa Clunischach, in villa sub castro Ratspurch et omnia bona in Müen, que Petrus de Eb[er]stain[a] a dicto comite Goricie nomine pignoris habuerat cum omnibus et singulis iuribus, redditibus, collectis, decimis, debitis et conswetis ad predictum castrum et bona prenominata pertinentibus, quocumque nomine censeantur, et hoc pro tribus mille florenis et auro, quos a nobis integre habuit et recepit, ita tamen quod quandocumque predictus dominus comes Mainhardus uel eius heredes nos et vxorem nostram uel heredes nostros cum memorata pecunia videlicet cum tribus mille ducatis vel florenis vngaricis boni auri et recti ponderis requisiuerit vel requiri fecerit, extunc nos et vxor nostra *[fol. 54']* et heredes nostri predictis dominis comitibus eorumque heredibus dictum castrum et bona prenominata absque omni contradictionis obstaculo libere et absque fraude restituere teneamur et debeamus hoc cum addito per quandocumque predictus dominus comes uel sui heredes nos vel vxorem nostram uel nostros heredes requisiuerit, teneamur et debeamus dictum castrum tenere apertum ad libero introitu et exitu et adiuuare omni dolo et fraude remotis contra quoscumque, excepto ducale dominio Veneciarum; quod dominium si contigerit, quod absit, contra predictos comites novitates seu gwerras aliquas inchoaret seu faceret, tunc nos eidem ducali dominio contra prefatos comites uel eorum heredes per nos uel nostros servitores de castro predicto auxilium seu fauorem modo aliquo dare nec prebere debeamus bona fide sine fraude, nec e conuerso eisdem comitibus contra ducale dominium Venetorum dare seu prebere auxilium debeamus de castro predicto sed pacifice et quiete supersedere. Insuper promittimus predictis dominis comitibus guerras seu nouitates aliquas non facere uel inchoare de castro predicto absque eorum consilio. Que quidem omnia supradicta per nos et per fidem nostram nomine sacramenti et pro vxore nostra predicta nostrisque heredibus firma et rata habere et tenere promittimus et nunquam contra predicta uel aliquid predictorum facere uel venire dolo ingenio sine causa sub obligacione omnium nostrorum bonorum mobilium et inmobilium presentum et futurorum. In cuius rei testimonium presentes literas fieri iussimus nostri sigilli apensione munitas. Data in Foroiulii in castro Castelluti sub anno domini M CCC° quinquagesimo octauo, die duodecima decembris, indiccione XI.

Prepis iz 14.—15. vijeka u kodeksu W 594, fol. 54—54' (Registraturbuch der Grafen von Görz); isto tamo fol. 54 prijevod u njemačkom jeziku.

---

a) oštečeno mjesto.

Br. 5. *1359, januara 21., Gorica.*

Goričkí grofovi Majnhard (VII.) i Henrik (III.) založe pod navedenim uvjetima svome stricu grofu Pavlu iz Krupe za 470 forinti selo Rodik s pridadnostima.

Wir Mainhart graf ze Gorcz vnd ze Tyrol, vogt der gotshewser ze Aglay, ze Triend vnd ze Brixen *[fol. 53]* verichn offnlich mit disem brief vnd tuon chunt, daz wir fur uns vnd fur vnsern liebn bruder graf Heinrich vnd fur vnsere erben dem edln vnsern lieben oheim graf Pawln von Crupp vnd seinen erbn vmb virhundert guldn vnd sibenczig gulden, die wir von im enphangen habn, versaczt habn vnser dorf geheizzen Rodnichk auf dem Charst gelegn mit allm dev vnd czu demselbn dorf gehort, wie daz genant ist vnd in aller der weis, rechtn vnd gewonheitn als wir is inngehabt habn in sämleicher weis vnd maynung, wenn oder czu welher zeit wir oder vnser erbn den vorgenantn grafen Pauln oder sein erbn ermanen mit vierhundert gulden vnd sibnczig guldn, die gut vnd gib sein vnd die wagn habn, ein manod vor sand Görgn tag oder vierczehn tag darnach, swelchs jars dis beschicht, so sol er vns das egenante dorf ledicleich wider antwurtn mit nucz mit allev. Ermantn wir in aber noch den vierczehn tagn noch sand Geörgn tag mit disen egeschribnen guldn, so ist im der nucz desselbn iars veruallen vnd vns das egenante dorf ledig vnd frey. Auch mag vnser vorgenanter oheym das vorgenante dorf verchumbn oder verseczen oder sein wirtin darauf weisen vmb als vil gulden vnd mit den rechtn als vorgeschribn ist vnd als wir im das versaczt vnd geantwurt habn, ez wer dann, das wir die vest Swarcznek von im losen woldn wann oder czu welher zeit das wêr, so sullen wir das vorgenante dorf mitsampt der vest lösen. Mit vrchund dits briefs versigelt mit vnserm anhangendn insigil. Gebn cze Görcz, do man zalte nach Christes gepurd drewczehnhundert iar darnach in dem newnvndfunfczigistn iar an sand Agnesen tag.

Prepis iz 14.—15. vijeka u kodeksu W 594, fol. 52'—53 (Registraturbuch der Grafen von Görz) u Državnom arkivu u Beču.

Br. 6. *1439, decembra 4., Belgrado (u Furlaniji).*

Krčki knez Martin Frankapan obeća Henriku, grofu goričkomu i tirolskomu, da ne će ništa više od njega tražiti, ako mu isplati onih 200 dukata, što mu ih je dao za prehranu momčadi.

Wir Marttein von Frangiepanibus, graue ze Vegel vnd ze Modrusch ec. bekennen offennlich mit dem brief für vns vnd all vnser erben, als vns der hochgeboren fürst, vnser lieber öheim, graf Heinrich graue cze Görcz vnd cze Tyrol ec. von eins volkchszerung vnd vordrung wegen, so wir in seinem nomen gehabt vnd getan haben nach ansprechen vnserr beder diener, mit namen herrn Franciscen von Cremaun, Veiten Krabatten vnd Jacoben Kasselawer zwaihundert ducaten schuldig ist worden vns die getreulich vnd vngeuerlich cze beczalen, vnd wenn wir oder vnser erben von im oder seinen erben der benannten zwaihundert gülden bezalet sein, so geloben wir vnd vnser erben im vnd seinen erben in kraft des briefs nymermer darumben dhein czwsprüch noch vordrung cze haben noch gewinnen getreulich vnd alles geuerde, vnd

des czw vrkund verbetschaft mit vnserm furgedrüctem secret. Geben czw̃ Velgrät an sannd Barbaratag, anno domini ec. tricesimo nono.

Original na papiru (15 × 22 cm) s jednim pečatom otisnutim na ledjima u Državnom arkivu u Beču.

Br. 7. *(1476).*

Popis dragocjenosti, koje je goričkí grof Leonard uzajmio krčkome knezu Bernardinu, kad je taj godine 1476. otišao u Napulj.

[fol. 1.] Vermergkt was mein genadiger herr etc graff Perhardin von Krabats klainatt gelichen hat.

Item ain gesmuchcz hapselle mit ain palast vnd mit drein grossen periein vmb vierczink ducaten.

Item aber ain hapsell mit ainem palast vnd mit funf rim perlen vnd ain robillen auff gestiks vmb 36 gulden ducaten.

Item aber ain hapsell mit drein perlen vnd 3 robin vnd mit ainem saphier vmb 26 gulden ducaten.

Item aber ain hapsell mit 3 perllen vnd mit 1 granatt vnd 1 saphier vmb 20 gulden ducaten.

Item ain rund hapselle mit funff perllen mit ain diemant vnd ain robin 20 ducaten.

Item aber ain hapselle mit ain sytich ain sapfir vnd ain perllen vnd 2 palast vmb 15 ducaten.

Item aber ain grosse hapselle mit ainem kollischen frewlein mit ain sapfier mit ain palast vnd mit ainem grossen perlein vmb 80 ducáten.

[fol. 1'] Item ain grossen ring mit ain sapfier vmb 16 ducaten.

Item aber ain ring mit ain sapfier vnd mit ain palast vmb 20 ducaten.

Item ain ring mit ain pundt mit ain diemant vnd gesmelczt vmb 32 ducaten.

Item aber ain ring ain pundt vnd diemant vnd ain robin vmb 15 ducaten.

Item ain ring mit ain sapfier vmb 20 ducaten.

Item ain ring mit ain sapfier vnd ain venig gesmilczt vmb 14 ducaten.

Item aber ain rinh mit 2 robin vnd mit ain smarallen vmb 16 ducaten.

Item ain ring mit ain langen sapfier vnd ain langen robin vmb 10 ducaten.

Item 1 ring mit ain[a] amathyst vmb 8 ducaten.

Item aber ain ring mit ain granaten vmb 8 ducaten.

Item ain geleges ring mit granaten vmb 8 ducaten.

Item ain slichten ring mit ain palast vmb 10 ducaten.

Item aber ain ring vmb 8 ducaten mit ain granaten.

Item ain roten scharlachen gehefften perlen rogk mit ainer kran *[fol. 2]* vnd gestain ain pund palast gespichten 2 robin 2 sapfier.

Item der kran vnd ain rog scharlach, par hossen, die ain hossen gehefft auch mit ainer krann gestain zu der kran der sindt 3 vnd angeslagen vmb 4[c] ducaten.

Item vnd ain perlein widell vmb 6 ducaten.

Item ain perlein hulstt.

---

a) pred *amathyst* precrtano *amas.*

Item ain perlein swertt mit 5 stainen auf der schaid vnd auf dem gehülcz.
Item den perlein fessel mit 4 stain.

Državni arkiv u Beču, Görzer Akten, fascikul 25, odio 12, br. 5.

Br. 8. *1476, avgusta 2.*

Krčki knez Bernardin javlja, da mu je goričkí grof Leonard na molbu njegovu i njegovoga oca kneza Stjepana uzajmio opremu i dragocjenosti, vrijedne 5000 ugarskih cekina te se obvezuje, da će mu na povratku s puta vratiti ove stvari odnosno dati mu odštetu u novcu.

Wir Bernhardin von Frongepän, graue ze Czenng Vegel vnd Modrusch, bekennen mit offen brief für vnns vnd vnnser erben, das vnns der hochgeborenn fürst, vnnser lieber herr vnd oheym graff Leonnhart, phallenntzgraf in Kernndten, graue ze Görtz vnd ze Tyrol ec. ans vnnser mündlich am nechsten ze Luentz vnd darnach aber vnnsers lieben herrnn vnd vaters, graf Steffanns von Frangepan, auch grauen ze Czenng, Vegels vnd Modrusch, vnd dabey meer vnnser geschafftlich vnd mündlich bete durch vnnsern diener Leonall zu der löblichen rays zu vnnserm genedigisten herrn, dem kunig von Napells, von wegen vnnsers allergenedigisten herren des kunigs zu Vnngern ec. vmb seiner küniglichen gnaden gemahel mitsambt annder vnnsern gueten herren vnd frewnnten geystlich vnd weltlichen cze reyten vnd die seinen kuniglichen gnaden haymzufuern, czu eren vnd besunder lieb vnd frewentschafft vertraulich bey dem obbenanten Leonal vnnserm diener gelihen vnd zugeschikt hat aïn satelhulfft vnd ain swert mitsambt seinem vessell, mizsambt anndern klainatn meer nach innehalt ainer zedel aufgeschriben vnd gemerket, der sein lieb vnd wir yeder in geleichem lawtt aine hat, vnd dieselben obberürtten hulfft, swert vnd vessell zusambt denselben anndern klainatten nach innehalt derselben czedel in frewntschafft geschatzet worden synd vmb funff tausent gueter gulden vngrisch vnd ducaten, vnd geloben vnd versprechen wir bey vnnsern eren vnd wirden vnd verphenntnus aller vnnser hab vnd guet für vnns vnnser erber wissenntlich vnd in krafft ditz briefs dem obgenannten vnnserm lieben herren vnd oheym graf Leonnharten ec. vnd allen seinen erben, so wir widervmben in der obberürtten rayse zu lannde khumen vngeuärlich die obberurtten klainat vnuersert vnd vnuermayligt an alle müe vnd schaden in die obberürtte stat Luenntz, darinnen wir die enphanngen haben, ze schiken vnd ze anntwurtten. Vnd ob beschäh, da got vor sey, das vnns solhe klainat genomen oder verlorenn wurden, dann geloben wir vnd sullen vnd wellen seiner frewntschafft vnd seiner lieb erbenn dafür zu derselben zeit in parm gelt ausrichten vnd betzalen die obgenant funff tausend gulden guet vnd wol gewögen ducaten vnd vngrisch, auch an alle klag, müe vnd schäden alles getreulich, vngeuärlich vnd an alle argeliste. Czu warer vrkundt des briefs versigelt mit vnnserm anhanngunden insigel. Geben an freytag nach vincula Petri, nach Cristi gepürd tausenntvierhundert vnd in dem sechsvndsibenntzigisten jaren.

Original na pergameni (29 × 39 cm) s jednim visećim pečatom u Državnom arkivu u Beču (A). — Prepis na papiru (Görzer Akten, fascikel 24, odio 4, br. 13) isto tamo (B).

Dr. Milko Kos.

DRŽAVNA
LICEJSKA KNJIŽNICA
V LJUBLJANI

NARODNA IN UNIVERZITETNA
KNJIŽNICA
00000509111